„Bonsoir mes amis, bonsoir"...

MS Voor hen die vertrouwd zijn met de tradities die van generatie op generatie door de cadetten van de Koninklijke Militaire Academie te Breda aan hun opvolgers werden overgedragen en die ook nu nog in ere worden gehouden, hebben de hierboven geplaatste woorden en de bijbehorende melodie ongetwijfeld een bekende klank. Immers, de titel van dit editoriaal is de beginregel van het lied dat al in meer dan een eeuw steeds weer heeft geklonken als het werd gezongen ter afsluiting van tal van activiteiten van het Cadettencorps: Assauts, corpsdiners, corpsvergaderingen, feestavonden, en dergelijke. Dan vertolkte de tekst „. . . quand on est si bien ensemble, devrait-on jamais se quitter!" de gemeenschappelijke gevoelens van spijt over de verstoring van het geslaagde samenzijn omdat het afscheidsuur had geslagen.

Het waren overigens niet alleen feestelijke gebeurtenissen die met dat lied werden besloten, ook in tijden van rampspoed en grote onzekerheid konden zich omstandigheden voordoen waarin de bindende kracht van de traditionele samenzang bijna tastbaar leek. Toen bijvoorbeeld in de zomer van 1940 de liquidatie van de gecapituleerde Nederlandse krijgsmacht ertoe leidde dat ook de laatste nog in het Kasteel van Breda verblijvende cadetten werden genoodzaakt naar elders te vertrekken, zongen zij elkaar op het Bredase station het aloude „Bonsoir mes amis" toe, daarmee nadrukkelijk onderstrepende dat de vriendschapsbanden zouden blijven bestaan, al wist ook niemand van de aanwezigen of zij elkaar nog ooit zouden weerzien. Voor de huidige generatie mag dat wellicht een ietwat naar sentimentaliteit zwemende gang van zaken schijnen, de toenmalige KMA-populatie heeft in de harde praktijk kunnen vaststellen hoe hecht en onaantastbaar de verbondenheid wel kan zijn die in het afscheidslied wordt omschreven met „. . . si bien ensemble". Het is in het bijzonder de vorenbedoelde diepere betekenis van deze tekstpassage die mij ertoe heeft doen besluiten mijn afscheidseditoriaal in dit nummer van de Militaire Spectator die veelzeggende titel mee te geven. In mijn overwegingen heeft bovendien zwaar gewogen dat *ensemble* synoniem is met „de samenwerking van afzonderlijke personen tot een harmonisch geheel": ik acht het een voorrecht dat ik in de gelegenheid ben geweest gedurende een periode van precies twaalf en een half jaar het hoofdredacteurschap van dit vaktijdschrift te vervullen en in die functie deel te hebben aan een dergelijke samenwerking met zó velen. Mijn eerste editoriaal, „Debuut" (*Mil. Spect.* **141**(1972)(8)349) verwoordde reeds mijn opvatting dat mijn streven, het tot dan toe met deze periodiek „. . . bereikte peil ten minste te handhaven en zo mogelijk te verhogen" gedoemd zou zijn te falen tenzij ik zou mogen rekenen op de onontbeerlijke steun van allen, wier „. . . collectiviteit immers vermag de inspanning te leveren die èn regelmaat èn kwaliteit kan verzekeren". Aan díé steun heeft het mij nooit ontbroken: het bestuur van de Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap heeft mij onvoorwaardelijk geruggesteund, ook als ik scherp uithaalde omdat principes met voeten werden getreden; de redactieleden hebben mij als team naar behoren ter zijde gestaan; de drukkerij heeft steeds zorg gedragen voor een in alle opzichten voortreffelijke produktie; mijn onvolprezen medewerker voor alle druktechnische, opmaak- en aanverwante problemen — de heer Krumbholz, wien bij dezen de welverdiende, zwart op wit gestelde lof moge worden aangereikt — heeft mij uitmuntend gesecondeerd; de talloze auteurs hebben mij altijd voorzien van voldoende kopij; verscheidene autoriteiten verschaften mij — al dan niet nolens volens — vaak de stof voor mijn editorialen; en, last but not least, de lezers hebben, op een hoogst zeldzame uitzondering na, een verheugende consensus met mijn beschouwingen gedemonstreerd . . . door er het zwijgen toe te doen.

Alles bijeengenomen redenen te over om u allen mijn grote erkentelijkheid te betuigen voor dit weldadige *ensemble*. Uit de grond van mijn hart daarom: „Bonsoir mes amis, bonsoir!"

W. Walthuis
generaal-majoor der infanterie b.d. ▷